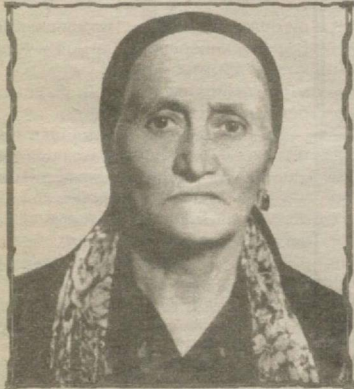


Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

“ОНАЖОН, КАЪБАМ ЎЗИНГ...”



Хаёт давом этаверади...

**Суратда: Раҳматли
ЗАРОФАТ аянинг фар-
зандлари, неваралари,
эваралари...**

Шундай қўшиқ бор:

**- Онажон, Каъбам ўзинг,
Сенсиз жаҳонни на қилай...**

Каъба муқаддас саждагоҳ, Она эса табаррук зот. Аллоҳдан кейин шу зотгагина сажда этмоқ буюрилган. Аслида, онанинг фарзанда меҳри, фидойилигини ҳеч ўлчови бормикин? Йўқ! Зарофатхон ая ҳам меҳри дарё ва фидойи она эди. У ҳали келинлик либослари эскирмай туриб бевалик қисматиға кўниккан, сўнг бутун хаёти давомида турмуш машаққатларини енгиб яшаган мунис ва муҳтарам аёл эди!

- Адамиз оғир бетобликдан сўнг қазо қилганларида ойим йигирма беш ёшда эканлар, - дейди аянинг ўғиллари Мўмин хожи Ортиқов. - Ушанда Тожиниса опам беш ёшда, синглим Саодат эса олти ойлик чақалоқ бўлган. Ойижонимиз бор умрларини биз фарзандларига бахшида этдилар...

Тошкент шаҳрининг Шайхонтохур туманидаги Бўстон маҳалласида Зарофатхон ая яшаган жаннатмакон хонадон бор. Фарзандлар тез-тез шу ховлида йиғилишади. Онанинг босган изларини тавоф этиб, гардини кўзларига суришади. Зарофат аянинг катта қизи Тожиниса опа ўй бекаси. Етти фарзандни тарбиялаб элга қўшган. Ўғил - Мўмин хожи Ортиқов ЎзФА Ўсимлик моддалари кимёси институтида директор муовини. Кичик қиз - Саодатхон Ортиқова эса иқтисод фанлари доктори, профессор. Оналари бу учала фарзандига



бахисоб молу дунёни мерос қилиб қолдирмади, аксинча, одамийликнинг жамики аъло фазилатларини худди гавҳар доналаридай уларнинг қалбига жойлади. Бу гавҳарлар йиллар ўтгани сайин ярақлаб, учовининг ҳам оилаларини файз нуриға тўлдирди, уларни ахиду-иноқ қилиб бирлаштирди. Эндилликда келинлар, кўевлар, набираларнинг ҳаммалари ана шу файзиёблик ичра кўнгиллари чоғ эл-юрт орасида иззатлари баланд! Зарофат аянинг ўн беш неварга, қирққа яқин эваралари агар бир жойға йиғилсалар борми, ховли тўйхонаға айланади. Соғинчли суҳбатлар бошланади. Олти йил бурун 84 ёшларида хаётдан кўз юмган Зарофат аянинг яхшиликлари, эзгу ишлари тилға олинади...

- Покдомон, ҳалол аёл эдилар. Тош отганга сен ош отгин, қадамин-

гни ўйлаб боссанг, кейин пушаймон қилмайсан”, - дердилар. Қўни-қўшни, маҳалла-қўйнинг хизматида оёғи олти, қўли етти бўларди. Хастаю ночорларни йўқлашни ҳеч қанда қилмасдилар. Эвараларини жону-дилдан суюб, уларнинг пайпоқчаларигаям кўзмунчоқ тақиб кўярдилар, - дейди Саодат опа.

Аянинг келинлари Раънохон опа “Ойижонимиз бошқача аёл эдилар”, - деганларида товушларига титроқ киради. Мўмин хожи ака, Тожиниса опанинг киприқларига ёш қалқийди. Шу суҳбатларни тинглаётиб кўнглимдан кечди: “Аслида ҳаммаям онасини яхши кўради. Соғинади, хотирлайди. Лекин, бу оилада онаға муҳаббат тамоман ўзгача. Нима учун? Негаки, ана шу табаррук зот болаларини оқ ювиб, оқ тараб, ҳам

она, ҳам ота ўрнида уларға меҳр бера олган. Ҳеч бирини койимади, фақат алқади, олқийшлади. Асло ўқситмади. Меҳр нури ёғилиб турган куёш янглиғ иссиқ эди бу она! Шу куёшнинг харорати фарзандлар қалбини мудом иситиб тураверади. Нафақат фарзандлар, балки набираларнинг ҳам юрар йўлларига нурли поёндоз тўшайди.

Зотан, она меҳри шу қадар қудратли, шу қадар улугдир...”

**Гулчехра
ЖАМИЛОВА**

1-МАРТ - ЗУЛФИЯ ТАВАЛЛУДИ КУНИ

ЖУДА ЧИРОЙЛИ ЭДИНГИЗ...

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ШОИРСИ ЗУЛФИЯ СУВРАТГА ЧИЗГИЛАР

Устоз, менга ҳада қилган китобларингиздаги сувратларингизга узоқ термулиб, ҳар гал шундай шивирлайман: Жуда чиройли эдингиз, Зулфия опа!

Авваллари Сизнинг багрингизга сингиб-сингиб, она-боладек кўришар эдик. Энди эса бағримизда китобларингиз...

Беада шукрлар бўлсинки, Сиз билан узоқ йиллар бирга ишлаш насиб этди. Сизнинг фақат юзу-кўзингизда эмас, сўзларингизда, фикрларингизда, ишга, ҳаётга, одамларга муносабатингизда гўзаллик бор эди.

Кенг пешонангиз...Эҳ, бу пешона нималарни кўрмади. Катта, кенг, тўғри ва жуда узоқ йўлга ўхшайди пешонангиз. Унинг шўри ҳам, яшнаган гулзори, боғи ҳам бор эди. Ақлли, тийрак, гўзал, таланти бўлиб турилганингизбу Яратганнинг тўғриси эди. Ота-онангизнинг ёнган чирочи, тўрт пахлаван акангизнинг суоқли синглиси, халқимизнинг ҳассос шоираси, эътиқоди, иродаси мустаҳкам инсон бўлиб, яшаб, ижод қилганингиз ҳаммамизга ибрат эди.

Кенг, тўғри, жуда узоқ йўл деганим-сиз бир умр тинмай йўл юрдингиз. Яъни, меҳнат йўлини қаддирлагини тик, мағрур тутиб, сўз шамолларини енгиб, иймони бутун ҳолда ҳақ йўлида курашдингиз.

Бу йўлда сиз баланд чиқиб, паст тушмадингиз. Хаволарга кўтарилмадингиз. Ердан оёқ узмадингиз. Мансабларга, шўхратларга қайрилиб боқмадингиз. Шўхратлар, унвонлар сизни излаб топди. Сиз ба-рибир ўзгармадингиз. Сизни кузатиб, кўриб, олқишлаб турган зийрак, одил халқимиз "Балли, қизим. Барака топ!" деб дуо қилди. Қатор-қатор китобларингизни кўзига суртди. Қизларига исмингизни кўйди. Ўзингиз айтгандай; "Шу-да, бир яшаш!"

Қалдирғоч қанотидаги қаро, қуюқ, қайрилма қошларингиз остидаги сузук, соғинча тўла қора кўзларингизга қараб туриб, юрагим баргдек титрайди. Эллик бир йил ҳижронда яшаш-айтишга осон! Лекин бу йилларнинг юки, зилдек дақиқалари, соатлари, кунлари, қиш ва баҳорлари бор эди. Мана шу сувратда ҳам сиз су-юкли умр йўлдошингиз, бе-вақт айрилган ёрингизни кутиб, бир умр йўлга кўз тикиб ўлтиргандайсиз. Дарҳақиқат, шундай. Тоқатингизга, садоқатингизга минг офаринлар айтган сизнинг она халқингиз, мухлисларингиз! Сиз аёлларга поклик, вафодорлик сабо-гидан дарс бердингиз.

Дарвоқе, сиз уни кутиб, уз-латга чекиниб, қўл қовуштириб ўлтирмадингиз, ҳеч қачон! Хамид Олимжон хоти-расини эъзозлаб, қаламини кўлга олиб, ўзингиз учун ҳам, шоир учун ҳам ёниб-ёниб эз-

дингиз. Фарзандларингизни вояга етказдингиз. Халқимиз-нинг зич, мустаҳкам сафлари-га қўшдингиз.

Эҳ-ҳе, қанча китоблар, йўллар, учрашувлар, қанча дўстлар орттирдингиз. Тоғларнинг, уммонларнинг нариги томонида ҳам дўстларингиз, шеърятингиз мухлисла-ри бор. Ҳиндистонда ёзган "Мушоира"нгизнинг ўзи фикр-мағрур бор мисол. Етмиш ёшингизгача "Саодат" журна-лига раҳбарлик қилиб, "Саодат" мактабини яратиш ҳам осон кечмади. Бу мактабда ўнлаб муҳбир кизлар сабоқ олди, пишди, етилди. Халқ хизматида бўлди. Сизнинг "Саодат" саҳифаларига синги-ган ҳароратли нафасингиз, иччам, зукко таҳрирларингиз, тақрорланмас фикрларингиз тарихга ёзилди.

Сиз ишонамга кириб келган-нингизда ҳумор кўзларингиз-га бир қарабоқ севиниб кетар-дик. Чунки сиз ёзганларимиз, таҳрир қилганларимизни кеча уйингизга олиб кетган бўлар-дингиз-да, уларни "одам қилиб" келардингиз. Ва улар Сизга маъқул бўлганини кўзларингизданок билиб олардик. Ёзганларимиз хоши-ясига "Яшанг!", "Балли!" деб имзо чекканингизни кўриб, катта муқофотлар олгандай, бойиб кетгандай, кечгача ка-палакдек учиб-қўниб ишлар-дик. Гоҳо эса кўзларингиз... Хижолатдан ерга кириб кета қолсақ, дердик. Сиз эса ҳар

*"Бу қадрдон ишхонамда ўйраб ёнрок,
Аста-аста дўстун шоғирд кетар ёнрок.
Ва уйма-уй кезиб юраб етим фикрок,
Бир кун келиб уйингизда мен бўлмасам..."*
ЗУЛФИЯ

биримизни хонангизга ало-ҳида-алоҳида чорлаб, ово-зингизни кўтармай, аччиқ-тиззиқ сўзлар айтмай, она-лардек насиҳат қилардингиз. Фикр айтардингиз. Юраги-мизга қайтадан чўғ ташлаб, калаванинг учини топиб-то-пиб берардингиз.

Суратда хотиржам, беозор, худди фарзандларини катта йўлга солиб, улар ортидан мағрур қараб қолган бахтли онадай ўлтирибсиз. Ҳаётда шундай эдингиз. Қизингиз Хулкар Олимжонова яхши она бўлиб, фарзандларини, наби-раларини вояга етказмоқда. Зукко муаллима бўлиб, узоқ йиллар Тошкент Давлат уни-верситетига дарс берди. Ўғлингиз Омон республика Олий Мажлисида масъул хо-дим. Сиз қатор набиралар, эвара-чеваралар кўрдингиз.

Шогирдларингиз... Даста-даста шеърларини багрингиз-га маҳкам босиб, уйингизга олиб кетганча тун бўйи ўқи-б, таҳрир қилганларингиз, гўзал сатрларидан қувониб, ҳаяжон билан "оқ йўл" тила-ганларингиз, ҳаммавақт куза-тиб, тергаб борганларингиз... Мехрингизни қадрлаган шогирдларингиз бор ва на чора, вужудингизга заҳа етказганла-ри ҳам бўлди. Лекин сиз ҳеч қачон улардан гина-қудурат қилмадингиз. Сиз ҳар бири-миз эни уй олганимизда, фарзанд кўрганимизда, тўйла-римизда совға-салом билан катта бошингизни кичик қилиб, нақ куёш бўлиб, чарақ-лаб кириб борардингиз уйла-римизга. Ҳаммаёқ тўлиб, яш-

наб кетарди гўё.

Эҳ, дунёда китоблар, сув-ратлар борлигига шукр. Мен истаган пайтимда, айниқса руҳан чарчаганимда Сизнинг китобларингиз, сувратла-рингиз билан суҳбат кура-ман. Ва кўнглим кундек рав-шан тортади. Мана, "Кама-лак" номли китобингиз. Лермонтов, Пушкин, Қайсин Қулиев, Мустай Карим, Мар-варид Дилбози, Эди Огне-цветлар ҳақида ёзганларин-гиз. Сиз гўё уларни менга таништираяпсиз-у, мен ҳаяжондаман. Уларнинг ҳам-маси сизнинг устозларин-гиз, дўстларингиз эди. Сиз уларнинг сара асарларини ўзбекчага ўқитиб, республи-камиз китобхоналарига тақ-дим этгандингиз. Улар эса сизнинг шеърларингизни ўз ватандошларига етказиш-ган. Ҳа, сиз жаҳоннинг ул-кан шоирлари билан бўйла-шиб, буюқ шеърятга билан тенглашиб, юксак лутфга, эъзозга сазовор бўлиб яша-дингиз. Шу-да, бир яшаш!

Сизнинг ўнлаб шогирдла-рингиз ҳақида онадек меҳр ва куюнчақлик, талабчанлик билан ёзганларингизни ўқи-б, ҳавасланаман. Бағри-кенглик, меҳри дарёлик шунчалик бўлур...

Эҳ, устоз, сувратингизга узоқ термула-термула уйим-га сизмай, кенг йўлга чиқа-ман. Қабрингизни зиёрат қилгани ошиқаман...

Санъат МАҲМУДОВА



ТАНИШИНГ: Зулфия номидаги Давлат мукофоти номзодлари



Лайло СОАТОВА - Сирдарё вилоятининг Сирдарё туманидан. Тошкент Давлат миллий университети, ўзбек филологияси факультетининг 4-курс талабаси. Гўзал шеърлар ёзади. Мана, Лайлонинг шеърларидан бири...

Мана, Лайлонинг шеърларидан бири...

БАҲОРНИНГ ҚУШЛАРИ
Баҳор гўзал, дилга пайваста,
Тонг шамоли эсмоқда майин.
Борлигимга тизиб куй-баста,
Чугурлайди қушлар тинмайин.

Само узра баланд тутарлар,
Юлдузлари титраган тунни.
Қушлар олиб келаётирлар,
Гуллар билан ўралган кунни...

Маҳмуда КОДИРОВА - Жиззах вилоят телерадиокомпаниясида режиссёр ассистенти бўлиб ишлайди. Ёшлигидан шеърлар ёзади.

Унинг фалсафий руҳ билан йўрилган шеърлари матбуотда кўплаб эълон қилинган. Унинг "Дунё" деб аталган шеъри ўзига хослиги билан киши диққатини тортади.

ДУНЁ
Кимга бекам, кимларгадир армон дунё,
Кимга рости, баъзиларга ёлгон дунё.
Яхшиларнинг яхшилигин ошкор этиб,
Ёмонларнинг қилмишига ҳайрон дунё.
Янглишсалар, "вафосиздир, дунё", дерлар,
Омад келса, "бахосиздир, дунё", -дерлар.
Барчасига сабаб-бизнинг ўзимиздир,
Уйламасдан айтган аччиқ сўзимиздир.

Латофат ЖЎРАБОВА - Наманган вилояти, Уйчи туманида чоп этиладининг "Сўхбатдош" газетасида ишлайди. Турли мақола, очерклар ёзиб, шеърлари билан танилган.



Кулгулар титрайди, лабимда-
Уйнайди аламли табассум.
Нигоҳлар кўз очар бағримда
Дейман: "Қисмат деганлари шум"...
Сен ўзга. Биз ўзга одамимиз,
Унутмоқ азоби шунчалар?!
Яшнатиб турибди боғингиз-
Мендан-да бахтлироқ гўнчалар...

Насиба ЮСУПОВА - Хоразм воҳасининг Янгибозор тумани рўзномасида ишлайди. Унинг она юрт, гўзаллик ва муҳаббатни мадҳ этгучи шеърлари ўз мухлисларини топган.



СЕНГА СИГИНАМАН
Сен ўртаниш бўлсанг, сен ёниш бўлсанг,
Бахтим бекамлиги, сен болиш бўлсанг,
Беармон дилларда сен қолиш бўлсанг,
Сенга сиғинаман, сенга муҳаббат.

Йўлингда поёндоз тутмоқлик азал,
Изтироб, аламлар ютмоқлик азал,
Фамларни қоғозга суртмоқлик азал,
Сенга сиғинаман, сенга муҳаббат.

"Илҳомим париси" ўзингсан доим,
Сенга менгаганим куёшим, ойм.
Барча сирларимга ўзингсан бойим,
Сенга сиғинаман, сенга муҳаббат.

Саҳифани Басира САЙИД АЛИ тайёрлади



Хотинининг бевақт вафоти эркак бошига катта мусибат олиб келди. Беш бола онасиз чиркираб қолди. Аммо Ақром ҳаёт синови олдиди ўзини йўқотиб қўймади, етим қолган беш нафар фарзандига ҳам оталик, ҳам оналик меҳрини улаштириш учун жонхалак бўлди. Аммо уйда аёлнинг, онанинг ўрнини ҳеч ким боса олмаслигини ич-ичидан ҳис қилди. Хотинининг йил марказини ўтказган, она-онаси ҳам унга уйланишни маслаҳат беришди. Сен эрталабдан кечгача уйда бўлсанг, болалар учун онанинг меҳри керак, дейишди. Ақром кўп ўйланди. Узун кечалар иситма аралаш аясини қақирган кизи бошида ўтириб чиққанда ҳам, бўйбастии онасига тортиб қолган тўнғич қизининг мунгли кўзларини кўрганда ҳам кўп ўйлади. Миясида қарама-қарши фикрлар ғужғон ўйнади. Ким, ким келаркин. Беш нафар норасиданинг кўксиди тош қотган нолаю фиғонни, кўзлариди мунгни аригатиш бормикан? Ўзига ўхшаш тақдирлар... Аксарисида ўғай онаси ундай қилибди, бундай қилибди деган гапларни кўп эшитган ахир. Болаларига яхшилик қиламан деб, ёмонлик қилиб қўйишдан кўрди. Ахйири ёшлари бир жойга бориб қолган ота-онасининг ҳам эзилиб юрганини кўрган Ақром уйланишга розилик берди. Қариндош-уруғлар топган бева аёл Мақсадхонга, беш боласи борлигини, улар билан тил топишиш учун фақатгина меҳр бериши лозимлигини қайта-қайта уқтирди. Хуллас, яхши ниятлар билан турмуш қурилди.

Орадан бир йил ўтди. Ўртада фарзанд туғилди. Ишга эрта кетиб кеч қайтадиган Ақром болаларининг кундан-кунга озиб-ўзиб кетаётганлиги, камгап, одамови бўлиб бораётганлигини сезди. Бир кун нимаям бўлдию онасини кўргани кирган Ақром болаларининг уйдан қочиб бувиси-

никига келиб ўтирганини устидан чиқди. Тўнғичи Муҳаббат отасига кўзи тушиши билан ерга қаради. Ана шундагина Ақром ўғай она ва болалар ўртасида нимадир бўлаётганлигини сезди. Чолу кампирга "сир" бой бермасдан ҳол-аҳвол сўраган бўлди-да, болаларни уйга олиб кетди. Вақт топиб Муҳаббат билан гаплашиб кўрди. У аввалига ҳеч

ТУРМУШ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ришади. Бу орада бува хасталаниб касалхонанинг реанимация бўлимига тушади. Қариндош-уруғ ҳамма шу ерга серкатов. Ана шундай кунларнинг бирида ота Ақромни ҳузурга қақирди: "Болам, биз бу дунёга устун бўлмаймиз. Шунинг

ИККИ АЁЛ - ИККИ ХАЁЛ

ЁКИ БИРИДА МУҲАББАТ БОШҚАСИДА НАФРАТ ҲИССИ БЎЛГАН ИККИ АЁЛ ҲАҚИДА

учун кўзим очиклигида сен уйланишинг керак. Нима, дунёда

меҳрли, етим бошини силлаш савоб, деб билган аёллар камми? Шу ерда бир аёл ишлади. Бева экан, яна бир пешонангни синаб кўр, жон болам", деганида розилик берди.

Этибор тўрт яшар бола-си билан келди. Орадан

бироз вақт ўтгач, Ақром унинг муҳаббатли меҳридан меҳрга ташна ўқсик қалбар бирданига ёришиб кетганини эфди. Бир сўз билан айтганда Эйтибор болалар қалбига йўл топа билди. Уйда шодон кулги, болаларнинг жарангдор қичқириви янгради.

Ҳаёт изига тушиб кетди. Тўнғич қизлари Муҳаббатни узатишди. Невавали бўлди. Эр-хотин ўғил-қизларни орзу ҳавасида юрган бир пайтда улар хонадониди Мақсадхон пайдо бўлди. Бир ўзи эмас, туман суди ичрочиси билан келди. Орадан ўн беш йил ўтгач уй-жой даъво қилиб, судга ариза берибди. Айтишларича, Мақсадхон бу уйдан кетгандан кейин отасининг уйига сигмаган. Турли ётоқхоналарда яшаб юрган. Уй-жойли бўлиш пайига тушган.

Бу шунчаки бир ҳикоя эмас. Бу воқеа Тошкентдайд азим шаҳарга туташ маҳаллалардан бирида содир бўлган. Фақат айрим мулоҳазаларга қариб исмларини ўзгартирдик, ҳамол. Балки қонун Мақсадхон тарафдадир. Аммо ҳаётнинг ўзига хос ёзилмаган қонунлари ҳам бор. Сиз нима дейсиз?

Мирзо ҲАМДАМ, журналист

ИШОНМАГИН ДЎСТИНГГА... Ёхуд унинг шум қадами

Тонг. Туни билан ухламаган Жаҳонгир кўзларини ишқалаб ўрнидан турди. Дераздан тўшаётган ёруғликдан кўзлари қамашгандек дераза томон борди. Қўёш нурларига маънос тикилди. Офтоб нурида деразда аск этган гафгин чехрасига кўзи тушиб диққат билан ўзига яна бир бор разм солди. Шу маҳал рўй берган воқеани эслаб, дахшатга тушди. Унинг беҳосдан куч билан урилган муштининг зарби деразани чил-чил қилиб юборди...

Орзулар беланчагида юрган Жаҳонгир ўзини жуда бахтли сезарди. Гўё унинг учун севги ҳаёт манбаи. Борган сари бу ҳиссиётлари кучайиб борарди.

Мавлудани севиб қолганида Жаҳонгир эндигина 22 ёшга кирган эди. Эндигина мактабни битирган Мавлуда эса 17 баҳорни қаршилаган маҳали эди. Оиланиннг яккаю-ягона кизи бўлган Мавлуда ёшлигидан жуда эрка ўсган, табиятан ўта нозик эди. Унга мактабни тугатиши билан совчилар кела бошлади. Лекин Мавлуда уларнинг бирортасига розилик бермади. Кўнглининг кўчасида ягона Жаҳонгир учун йўл бор эканлигини ота-онасига бир неча бор тушунтирди. Ҳар бир ота-она ўз фарзандининг бахтли бўлишини истади. Шу боисдан улар Мавлуданиннг кўнглига қарашиб, хоҳишига қарши чиқишмади. Кунлар ўтди. Вақт ўтган сайин икки ёшнинг қалбидидаги бир-бирига бўлган муҳаббати тобора кучайиб борарди. Ана шундай кунларнинг бирида тонг саҳарда ногаҳон деразда турган буклоглик қоғозга кўзи тушди. Ажабланиб хатни ўқишга туғинди. Мактубни ўқиркан оёқ-қўли бўшашиб галати ахволга тушди. Мактубда "Севгилим Мавлуда. Мен сени севаман, фақат сени. Бир кун келадик, сен ҳам мени чин дилдан севиб қолсан. Бу севги олдиди хатто Жаҳонгирнинг ҳам бош эгиди, оёқларинг остига тиз чўқади. Сени бир умр севуви Дилшод" деб ёзилганди. Мавлуда хатни гижимлаганча чуқур

ўйга толди. "Ишонмагин дўстингга, сомон тикар пўстингга" деганлари шу экан-да... Ахир Дилшод Жаҳонгирнинг дўсти эди-ку, нима учун бундай қилди экан..." деган ўйлар кўнглидан ўтди.

Эрта тонгдан кўнглидан жой олган гашлик кун бўйи унга тинчлик бермади. Амакисиникидан қайта туриб, йўлда Дилшодга кўзи тушдию, яна эрталабки хатни эслаб юраги ёрилаёзди. Узи билмаган ҳолда қадамни тезлатди. Узоқдан тез-тез одимлаб бораётган Мавлудага кўзи тушган Дилшод ҳам ҳаллосланганча қизга яқинлашди. Турли хил ваъдаларни бериб унинг кўнглини олмокчи бўлди. Мавлуданиннг қулোগа ҳеч нарса кирмас, югургандек бўлиб кетаркан, ўзини очик турган дарвозага урди. Кат-



ҲАЁТ ТАШВИШЛАРИ ВА ҚУВОНЧЛАРИ

тиқ ҳаяжон ичида нима қилаётганини ҳам тушунмай ҳовли этагига қараб юрди. У шу қадар хаёлга чўмгандан дадасининг гапини ҳам унутиб қўйди. Дадаси кеча электр симини узилган қисмини богдига олма дарахтига илиб қўйганди. Мавлуда ўй сурганча олма дарахтига яқин борди. Хаёлга чўмганча барг узиш ниятида дарахтга қўл чўздю, вужудини чуллаган дахшатли оғриқдан чинқириб юборди. Нима бўлаётганига ақли етмай хушини йўқотди...

Оппоқ орзулар қанотида осмону-фалақда учиб юрган Мавлуданиннг ҳаёти шу билан яқун толди. Унинг ёрқин келажак, бахтли ҳаёт ҳақиқиди оппоқ орзулари атиги бир дақиқа ичида ҳавога учиб кетди.

Раҳима ЖҲУРАКУЛОВА

НИМА БЎЛСА - МЕНГА БЎЛСИН

Қалбимдаги очилмаган гунчалар очилмай ҳазон бўлган, бу деганим ҳамма нарсадан кўнглим музлаган. Яшашга не ҳожат? Йўқ-йўқ. Фарзандларим бор. Уларни хор бўлиб кимларнингдир қўлига қараб, хор бўлишларини тасаввур қилолмайман. Ҳаёт учун ўлган бўлсамда - уч ўғлим учун тирикман, холос. Юлдуз Усмонова ашуласининг ушбу мисралари менга қарата айтилгандек қалбимда муҳрланиб қолган.

Менга умр тиламанг, Улиб бўлган одамман. Ҳазонимни кутмаман, Сўлиб бўлган одамман. Мен аллақачон ўлиб ва сўлиб бўлган одамман. Бутун бор вужудимдаги меҳ-

бағрим хун бўлиб яшашни истамадим. 5 кунлик умрим қолган бўлса-да тинч яшашни истаб қолдим. Ичкилик деган нарса бўлмаганда балки ҳаётимда бундай аянчи кунлар бўлмасмиди? Турмуш ўртоғим Рустам ароқни севадиганлардан эди. Унга на оилани, на хотин, на фарзандни қизиги бор эди. Куним ўтса бўлди дейдиганлардан. 10 йил калтаклаб, кўз очирмай фарзандларимга ҳам тинчлик бермасди. Ажрашиб барҳам бердим бу кунларга. Ажрашганимизга ҳам 7 йил бўлди. Худога шукр. Уғилларимни бировдан кам қилгим келмайди. Эрим шу йиллар ичида уйланиб ҳам қайтди. Узининг синфдоши Узоқнинг (марҳум) хотинига уйланиб, ичкүёв бўлиб яшади. 1,5 йилда бир гўдакни тирик етим қилиб қайтди. Ароқ ичиб уни ҳам, болаларини ҳам уриб азоб берибди. Қайтиб келганига ҳам уч йил бўлди. Уғилларига нафақа тўламайди. Бирор жойда ишламаса қаердан ҳам тўлайди, дейсиз? Дада-си келса болаларим қочиб кетишади. Даданг ярашамиз деяпти, энди ичмас экан, урмас экан десам ҳам "дод" керакмас дейишади. Сизиянги уради, бизиянги уради дейишади. Уша кунлари мияларига ўрнашиб қолган. Яратган Оллоҳимдан уларга меҳр-оқибат, инсоф тиламан. Уларни кўз қорачиқимдай асрайман. Нима бўлса, менга бўлсин. Бу беш кунлик дунёда, вақти келса бир кунчалик бўлмайдиган дунёда, фақат ўзини ўйлайдиган баъзи бемехр оталарга меҳр, инсоф сўраб қоламан. Илоҳим фарзандларим кўз эши у дунё бу дунё тинч қўямасин.

Бошларимга бахт гуллари ўралмади, Орзуларим, армонларим ушалмади, Яна мени не қисматлар кутар экан, Қани мен ҳам муродимга етсам экан.

САЙЁРА

ШАБРИКЛАР ВА ЭЪЛОНЛАР

Азиз онажонимиз Забиҳа СОДИҚОВА!
Сизни 72 баҳорини билан
ини дилдан
кушлаймиш. Оиламиз бахтига соғ
бўлиш. Розашимизни кўриб
билларга бош бўлиб юрмиш, илоҳ.
Фарзандларингиз
номидан ўғлингиз
Абдукарим

Хурматли НОДИРА опа!
Сизни таваллуд кунини билан
табриклайман. Оллоҳдан узоқ умр
тилаб
хамкасбиниз
МУҲАББАТ

Азиз онажонимиз Рашида ЭДГОРОВА!
8-март баҳор
айёми билан
табриклаймиш.
Сизга Оллоҳдан узоқ умр, бахту
саодат тилаймиш. Доимо соғ
бўлиш.
Фарзандларингиз Умида,
Рушана, Фарход, Марат

Хурматли Мирзоҳид ИНОЯТОВ!
Сизни таваллуд кунини билан
ини қалбдан
табриклаймиш.
Оила аъзоларингиз

Хурматли адажонимиз Файрат ФАЙЗИЕВ ва ойижонимиз Мархабо ФАЙЗИЕВА!
Сизларни таваллуд кунларини билан
табриклаймиш. Бахтимиздан кубониб,
боҳату фароғатда умр кўришлар.
Фарзандларингиз номидан
Мавлуда

Суюкли фарзандимиз ШАҲЛОХОН!
Шуни билан кунини
муабрак бўлиш. Оилани
даврасида ҳаммаша кўриш
ўсиб улгайиш.
Хуррамовлар оиласи
Бухоро

Хурматли СУННАТИЛЛА!
Сизни шуни билан
табриклаймиш. Узоқ умр,
бахт-саодат тилаб
каламиз.
Эҳтиром билан
дўстларингиз

Азиз синфдошим МАЙРАМХОН!
Мен сени 4 март таваллуд кунини
билан кушлайман. Чоҳрагини
уфаллик, қалбини кубон, уфтинин
боқийлик ҳақ қайиш марк эмасин.
Тулдек отилиб юрабериш.
КОМИЛ

Бахту саодатимиз соҳибаси, азиз онажонимиз ЗУҲРА!
Сизни 40 ёшини билан
ини дилдан кушлаймиш. Бағра эзуш,
пок
тиллаш билан сизга Оллоҳдан узоқ
умр, соғлик тилаймиш.
Кудаларингиз,
куёвларингиз ва қизларингиз

ОИЛА-4
Ёшим 31 да. Тошкентликман. Кас-
бим ҳамшира. 3-4 ой турмуш қуриб аж-
рашганман. Эрим билан табиатимиз
тўғри келмади. Узимни 2 хонали уйим

бор, хозирда ота-онам билан турибман.
Эсли, хушли, аёл кишини хурмат қила-
диган (битта боласи бўлса майли) эр-
как билан турмуш қуриб, ширин фар-
зандларингиз онаси бўлиш истагида-
ман.

Азиз дадажонимиз Эргаш ЙҮЛДОШЕВ!
Сизни 6 март таваллуд кунини,
онажонимиз Зуҳрафа Холвова 8
март баҳор айёми билан кушлаймиш.
Бахтимизга соғ, омон бўлиб узоқ
умр кўришлар.
Ўғлингиз Ўткирбек,
неварангиз Шахлохон
ва қизларингиз

Азиз набирамиз УСМОНБЕК!
Сени 5 ёшини — таваллуд кунини
билан табриклаймиш. Қалбимда
ақлли нисон бўлиб болга етсин.
Буванг Эшмуҳаммад,
бувинг Сора

ҚАРИ БИАННИ ПАРИ БИАНАС

Одатда, инсон табиатига болалиқда
сингдирилган фазилатларгина мустах-
кам ўрнашган бўлади. Энам раҳматлик
болалигимизда доим биз невараларини
ёнларига ўтказиб олиб насиҳат қилар-
ди: "Нонни увол қилма, сувни бекордан-
бекорга исроф қилма, каттани хурмат,
кичикни иззат қил..." Ана шу ўғитлар-
дан бири: "Туш кўрсанг, уни оқар сувга
айт" эди. Мен болалигимга бориб энам-
ни кийнаганим, ҳадсиз саволга тутган-
ним-тутган эди.

ганизда узоқ-яқиндан
хўрозлар кичкириги
кулоққа чалиниб тонг
оқара бошлаган экан. Дарҳол энамнинг гап-
лари ёдимга тушиб шарқираб оқиб ётган
сувга тушимни айтдим. Сўнг энгил тортиб
уй ишларига шўнгидим.

Кунлар ўтди. Кўрган тушим бот-бот
ёдимга тушиб сир-синаотига қизиқардим.
Бировдан сўрашга эса ботинмас, ийманар-
дим. Кўп ўтмай Оллоҳ бизга эҳсонини туҳ-
фа қилди... Вақти-соати етган эса эгизак-
ларим - Фотима-Зухролар дунёга келиш-
ди. Оиламиздагилар барчаси севишишди.
Фарзандларим билан туруқхонадан чиқ-
қан кунимиз эса оиламиздагилар учун
ҳақиқий байрам бўлиб кетди. Энг қизиги,
болаларимга олиб келинган совғалардан
иккитаси - соч тўнғичи ва иккита қўйлак-
ча худди тушимдагидек эди. Фақат туш
кўрганларим чинга айланганди. Қўйлакча-
лар катта бўлгани учун яхши ният билан
авайлаб сандиққа солиб қўйдим.

Ҳа, қари билганни пари билмас, деб
бежиз айтишмас экан.

НОДИРА

Ийлар ўтди. Ўсиб-улгайдим. Оқ-қора-
ни таний бошладим. Турмушга чиққанамга
тўрт ойлар бўлганди. Ёзинг фароҳли кун-
ларидан бири. Тўлин ой ёруғида узоқда-
ги шарпани ҳам кўз илғайди. Чорпоёда
ётгандик. Ажиб бир туш кўрдим. Тушим-
да магазинга бориб икки дона тўнғичи
олибман, сўнг ёш қизчаларнинг икки дона
ёзлик қўйлакчасини харид қилиб севина-
севина уйга қайтибман. Келиб дарҳол хона
тўридаги сандиқни очиб қўлимдаги хар-
идларни сандиққа жойлабман. Уни ёпа-
ётиб, сандиқнинг оғзи шарқлаб ёпили-
шидан чўчиб кетиб уйғондим. Қўзимни оч-

БУ АЖИБ ДУНЁ...

● Маълумки, ипак курти пилласини
ўраб бўлгач, ичида қолиб, гумбакка ай-
ланади. Фабрикаларда пилла дошқор-
зонларда қайнатилиб, ипаги галтаклар-
га ўраб олингач, ичидан жуда қўланса
ҳидли жигар ранг тусдаги гумбаклар
чиқади. Буни ўзбекчасига пиллапўчоқ
деб аталади. Пиллапўчоқ кўмиб таш-
ланади, ерга ўғит қилинади ёки товуқ-
ларга едирилади. Ажабо, Хитой вило-
ятларидан бирида буни одамлар ер
эканлар. Офтобда қуритилиб, қозонда
ковурилгандан сўнг қарс-қурс қилиб
ейишаверади. Мехмон дастурхонига
қўйилган пиллапўчоқ ковурамси ноёб
таом сифатида қабул қилинади.

● Бразилияда бир тоифа ибтидо-
ий қабила яшайди. Булар қиш-японг-
оч юришади, номус қилишмайди,
аммо бировнинг олдида овқат ейиш-
дан жуда-жуда уялишади.
● Японияда гуруч маъмурчилик ва
узоқ умр кўриш рамзи ҳисобланади.
Шу сабабли янги уйланганларга
гуруч унидан махсус ёпилган нон
едиришиб, будда худосига сиғин-
тиришади. Шундай қилинса, гўё ке-
лин-куёв узоқ умр кўриб яшашар
экан.

Тўпловчи: Муҳитдин
ХАЁНБОЙ ўғли
Ўзбекистон тумани

ҲУҚУҚШУНОС МАСЛАҲАТИ

Тиббиёт ходимлари учун қандай
имтиёзлар (газ, электр энергия
тўловлари учун) бор?
Рентгенологик бўлимларда иш-
лаган тиббиёт ходимлари (аёллар ва
эркаклар учун) неча ёшдан ва неча
йиллик иш стажидан имтиёзли на-
фақага чиқиши мумкин?

Тиббиёт ходимлари учун хозирча
ҳеч қандай имтиёзлар йўқ. Рентгено-
логик бўлимларда етти ярим йилдан
ортиқ ишлаган аёллар ва 10 йилдан
ортиқ ишлаган эркаклар давлат иж-
тимоий суғуртаси ҳисобидан нафақа
билан таъминланади.

(Меҳнат кодексининг 294-моддаси)
С.ТИЛЛАХҲАЕВ,
"Де-юре" адвокатлик
бюроси адвокати

Бўка шаҳри

Зокир БЕРДИЕВ

"ДИЛОРОМ"
ўқув маркази тақлиф этади:
2 ойлик:

1. Компьютер билимлари.
2. Замонавий бухгалтерия ҳисоб-
би.
3. Зардўзлик - бухороча.
4. Тикиш-бичиш, моделлаштириш.
5. Аёллар устки кийимларини
тикиш-бичиш, моделлаштириш.

3 ойлик:
1. Компьютерда бухгалтерия
ҳисоби.
2. Инглиз тили (бошловчилар
ва давом эттирувчилар учун).

Манзил: Абай кўчаси, 4
"А" - уй, 1-қават, 114-хона.
Тел: 144-03-25; 125-19-
15. Мўлжал: "Алишер Наво-
ий" метро бекати

"БЕГОЙИМ - СЕРВИС"
Азиз аёлларни ўқишга тақлиф қилади:

1. Массаж.
2. Замонавий урфдаги пардалар тикиш.
3. Инглиз тили.
4. Сартарошлик.
5. Ҳамширалик.
6. Тикиш-бичиш,
моделлаштириш.
7. Компьютер.
8. Торт, салатлар тайёрлаш.
9. Косметология.



Манзил: Тошкент ш. Ўрда бекати,
Анҳор бўйи кўчаси, 6-уй.
(Вилоятлардан келганларга
ётоқхона берилади.)
Ўқишни тугатганларга
диплом берилади.

Тел: 41-16-63

"ЗУККО" фирмаси ўқув маркази сизларни турли курсларга ўқишга тақлиф этади

- 3-ойлик
Бичиш-тикиш - бир ойга 2000 сўм.
Инглиз тили - бир ойга 1500 сўм.
Телерадиоусталари - бир ойга 2000 сўм.
Бухгалтерия - бир ойга 2500 сўм.
- 2-ойлик
Торт тайёрлаш - бир ойга 2000 сўм.
Сартарошлик - бир ойга 2500 сўм.
Массаж - бир ойга 2500 сўм.
Лор ҳамшираси - бир ойга 2500 сўм.

Ҳай хамшираси - бир ойга 2500 сўм. (Гувоҳнома берилади.)
Ўқиш ҳафтада икки марта. Ўқишни битирганларга диплом берилади.
Манзилимиз: метронинг "Тинчлик" бекати. "Азиза Сайфи қизи"
ательесининг ичида. Тел: 42-19-57. "Адида" дўкони ёнида.

ЭЪЛОН
Тери касалликларини тиббиёт фанлари номзоди доволайди. Беморлар шахси сир
тутилади. Мурожаат учун телефонлар: 21-22-12, 21-27-01.

ҲАВЪТХОНЛАР ИҶОДЧАН

ҚАЙТАРСАН БИР КУНИ

Бугун кетмоқдасан ортингга боқмай,
Мунғайиб қолади қизарган шафак.
Орта қолмоқдан чирогим ёқмай,
Билмадим, орага ким солди нифок?
Ортингга қайтмасан ҳеч қачон, балки-
Қайтарсан бошқа бир манзилга, ғамда.
Қафлат берилмас умрга билки,
Балки мен бўлмасан у кун оламда.
Ҳамон кетмоқдасан ортингга боқмай,
Мунғайиб қолмоқда қизарган кўзим.
Орта қолмоқдан чирогинг ёқмай,
Юракка тилайман Оллоҳдан тўзим.
Нечун кетмоқдасан ортингга боқмай?
Мунғайиб йиғлайди кўксимда армон.
Ортимга қайтаман ўзимга ёқмай,
Бошқа кўришмаймиш, қийналади жон.
Ҳамон кетмоқдасан ортингга боқмай,
Ортимга қайтаман ўзимга ёқмай...
Матлуба БОЛТАБӨЕВА



